

Infrastrukturdepartementet
I2019/02319/D**Tjänstemannayttrande över promemoria: Genomförande av direktivet om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation**

Region Stockholm har beretts möjlighet att yttra sig över promemorian Genomförande av direktivet om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation. På grund av kort remisstid kan Region Stockholms politiska organ inte behandla ärendet varför Region Stockholm istället lämnar ett tjänstemannayttrande. Tjänstemannayttrandet anmäls sedan i regionstyrelsen.

Region Stockholm tillstyrker utredningens förslag till författningsändringar för att genomföra EU:s direktiv och välkomnar ett moderniserat regelverk som främjar höghastighetsnät och samhällsviktiga funktioner. Dock delar inte Region Stockholm utredningens konsekvensbedömning i den del som avser regioners och kommuners skyldighet att på operatörs begäran ge tillträde till fysisk infrastruktur för montering av trådlösa accesspunkter. Region Stockholm konstaterar att promemorian i hög grad rör kommunikationsoperatörers verksamhet. Nedan följer Region Stockholms synpunkter i detalj.

Inledning

Region Stockholm ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, och regional utveckling i Stockholms län. För att möta den växande befolkningens behov genomför Region Stockholm för närvarande en av de största satsningarna och omställningarna någonsin inom hälso- och sjukvården och stora investeringar genomförs för att rusta upp och modernisera stora delar av kollektivtrafiken. Digitalisering och innovation är viktiga framgångsfaktorer i detta arbete. Ett harmoniserat och moderniserat regelverk främjar en snabb utbyggnad av kvalitativa höghastighetsnät, tillgängliga kommunikationstjänster och förbättrar konsumentskyddet, vilket gynnar hela samhället. Det är positivt att det tydliggörs att användningen av bredbandsnät med mycket hög kapacitet föreslås främjas och att säkerheten i nät och tjänster ska upprätthållas, likaså att förutsättningar ges att beakta elektroniska kommunikationers betydelse för samhällsviktiga funktioner vid tillämpning av lagen.

Region Stockholm ser vidare positivt på att bestämmelser om anmälningsplikt, tillstånd för radiosändare, tillstånd i harmoniserat frekvensutrymme (däribland för trådlösa bredbandstjänster) bevaras eftersom detta är av betydelse för stabiliteten i samhällsviktiga kommunikationstjänster. Det är också positivt att nuvarande bestämmelser rörande nummerfrågor bevaras. Det är av stor vikt för Region Stockholm att möjligheten till sammanhållna nummerserier bevaras för att skapa en enkelhet och en tydlighet gentemot invånare.

I några avseenden har dock Region Stockholm mer specifika synpunkter på den konsekvensbedömning regeringen gjort och i vilken mån merkostnader som kan uppstå till följd av den nya författningen är finansierade.

Synpunkt gällande förslag på tillträde till lokaler och utrymmen för trådlösa accesspunkter samt tvister och finansiering av förslagets konsekvenser¹

Region Stockholm konstaterar på samma sätt som utredningen att bestämmelserna 5 kap. 45-46 §§ om tillträde till fysisk infrastruktur för etablering av trådlösa accesspunkter innebär en begränsning i den kommunala självstyrelsen. Huruvida den är mer omfattande än vad som är nödvändigt för att uppnå ändamålet med utbyggt mobilnät och mobiltjänster är svårbedömt. Dock menar Region Stockholm att inskränkningen i 5 kap. 45-46 §§ i kombination med bestämmelsen att tvister ska lösas av tillsynsmyndigheten enligt 10 kap. 13 § 2 pkt. sammantaget utgör en oproportionerlig inskränkning för Region Stockholms verksamheter.

Region Stockholm bedömer att möjligheten att neka tillträde finns reglerad på ett tillfredsställande sätt i förslaget. Däremot bedöms regleringen vara otydlig för de fall tillstånd skulle kunna beviljas men där tillträdet och etableringen medför väsentliga kostnader för myndigheten, exempelvis för anpassning av infrastrukturen, nödvändig extra utrustning, investering i kylanläggningar eller säkerhetskontroller.

I betänkandet anges visserligen att avsikten är att skyldigheten att ge tillträde inte ska medföra ökade kostnader, och att en rättvis och rimlig

---

¹ Synpunkten avser 5 kap. 45-46 §§ Tillträde för montering av trådlösa accesspunkter med kort räckvidd samt 10 kap. 13 § 2 pkt. Tillsyn. Se även 13.3 Tillträde till fysisk infrastruktur för att montera trådlösa accesspunkter med kort räckvidd (sid. 165-171), 28.3.3 Trådlösa lokala nätverk (sid. 405), 28.3.10 Förvaltningsmyndigheter och domstolar (sid. 418), 28.3.11 Kommuner och landsting samt den kommunala självstyrelsen (sid. 418-419), och 20.6 Lösning av tvister (sid. 350).

ersättning ska utgå som täcker kostnaderna. Samtidigt bedömer Region Stockholm att risken är stor att kostnader trots det kommer att uppstå som operatörer kan komma att ifrågasätta. Exempelvis råder det redan idag brist på utrymme i en väsentlig del av sjukhusens och tunnelbanesystemets tekniska utrymmen, och anläggningar för kyla, elkraft och brandskydd är anpassade för befintliga behov. För att skapa utrymme för operatörers tillkommande utrustning kan omfattande anpassningar komma att bli nödvändiga. Detta kan handla om flytt av befintlig utrustning, ombyggnationer och investeringar i nya skyddsanläggningar med mera. Med skyldigheten i den nya lagen finns risk för att Region Stockholms behöver göra omfattande anpassningar, och det är oklart i vilken mån Region Stockholm kommer att kompenseras för detta. Det finns även en risk för merkostnader kopplade till tvister i de fall operatörer med stöd av de nya bestämmelserna ifrågasätter Region Stockholms ersättningsvillkor för tillträden. Därmed är det oklart om finansieringsprincipen är uppfylld, och regeringen bör antingen kompensera regionerna för tillkommande kostnader, eller förtydliga förslagen så att merkostnader till följd av författningsändringen bärs av de operatörer som önskar tillträde.

Härutöver noterar Region Stockholm att lösning av tvister enligt förslaget ska lösas av i första hand tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndighetens beslut kan överklagas till förvaltningsdomstol. Region Stockholm ser en risk för att sådana processer kan bli tidskrävande och kostsamma, och ge konsekvenser för Region Stockholms verksamhet. Till detta bedöms även nya administrativa kostnader, förseningar i pågående satsningar och förändrade planeringsförutsättningar komma att uppstå i de fall överenskommelse om tillträdesvillkor inte kan nås och överklaganden och rättsprocesser inleds.

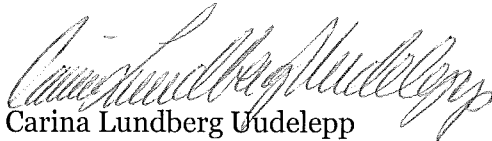
Det är Region Stockholms uppfattning att bestämmelserna sammantaget medför inskränkning i det kommunala självstyret genom att regioners och kommuners rätt att själva planera för och förfoga över beslut som rör utformning och nyttjande av fastigheter och utrymmen begränsas. Det är oklart hur regeringen i enlighet med finansieringsprincipen avser kompensera regionerna för de merkostnader som uppstår i samband med ökad hantering av tillträden och därpå följande direkta kostnader och tvistekostnader. Region Stockholm delar inte utredningens bild av konsekvenser i denna del, och bedömer istället att konsekvensen av författningsändringarna kommer att vara ökade, ofinansierade, kostnader.

För att skapa transparens mellan parter, underlätta handläggning och motverka tvister är det önskvärt med konkretiserande vägledningar från tillsynsmyndigheten om hur lagen bör tillämpas. Därutöver är bedömningen att nationell vägledning även kommer behövas avseende hur lokala tillträdesvillkor kan samordnas genom kommunal och regional

planering, för att minimera framtida tvister. Region Stockholm menar även att medföljande finansiering, i enlighet med finansieringsprincipen, är nödvändig då regioners och kommuners möjlighet att själva bestämma hur den egna verksamheten ska bedrivas eller organiseras inskränks.

Behov av utökat undantag vad gäller skyldigheten att medge tillträde till lokaler och utrymmen

Region Stockholm konstaterar avslutningsvis, vad gäller skrivningen i utredningen på sid. 168–169 om undantag för vissa myndigheter från skyldighet att medge tillträde, att det finns anledning att bredda undantaget till att omfatta även verksamheter som är känsliga ur säkerhetssynpunkt men som inte omfattas av säkerhetsskyddslagen. Exempel på detta inom Region Stockholm är ambulanssjukvården med ansvar för prehospital sjukvårdsledning, tillika så kallad blåljusmyndighet. Region Stockholm menar att det för sådana verksamheter är olämpligt att införa en skyldighet att medge tillträde. I detta avseende vore det önskvärt med justering av regeringens föreskrifter om undantag.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör